

Új Rezső
A VASÚT

Már a nagyapám vasutas volt.
— Kalauz volt a nagyapám. —
Azt mondta, ez a hivatása,
s ezt a hivatást hagyja rám.

„— A vasút komoly dolog, mondta,
ez, ami hordja szerteszét
az árut és a tenger embert,
— és a népeket közelebb.

Kis onokám, a sínek hozzák...”
— Így beszélt, kezét téve rám.
— Egyszer leesett menetközben,
s a sínen halt meg nagyapám.

Apám került a nyomdokába.
Szolgált a MÁV-nak pontosan.
Nem volt királyi fizetése,
robotos volt, mint oly sokan.

Sietve sodort cigarettát,
a levest forrón nyelte le.
„— Vasutas sosem késhet” — mondta.
Még a halált sem késte le.

Huszonöt évi hű robotban
lassan felélte tüdejét.
Halálos ágyán lázas ujjal
dobolta váltók ütemét...

— Öcsém lépett apám nyomába.
Ellátta dolgát éjt, mint nap.
Gyors és személy sohasem késtek.
— Csak ő lett egyre sápadtabb.

Az utcsok nem érdekelték,
ha az „Orient” ott megállt.
Személyvonatnak, szürke népnek
feszes cigyázzban szalutált!

Így őrizték nagyapák, apák
és fiaik a vasutat.
Szürke évek szénporral, füsttel
cserzették vinné arcukat...

Aztán? Háború... Romok, roncsok,
égnekmeredő, torz sínek.
Aztán? — Építés! Szabad erő!
Egy új országot épített!

— És most, mikor elnémult ágyúk
úsító torka még meleg,
új vonatok, új acélsínen
zengik a munka-éneket!...

Új élet ez! Más, mint a múlt volt.
A vörös zászló int; „mehet!”
Vonat fut át az állomáson,
s az öcsém büszkén tiszteleg!

Louis Fűrberg

MARX

Évszázadok kopogtattak koldusként
az élet kapuján.

Garasokkal kifizetve, csüggedten,
összekulcsolt kézzel vonultak
emberöltőkön át.

Éjjel hontalan folyók,
hídpillérei mögött kuporogtak:
a kihalt városok piszkos söpredéke,
megalázott koldusfajzata.

Jaj volt a hajléktalanoknak,
ha megeredt az eső:

Nyomorukban együtt rohadtak
a szalmával, amelyen feküdtek.

*De az ajtók mögött ... vajjon mi volt
azok mögött?
És a tetők felett? ... Csak eső
zuhogott,
csak szél süvített?*

*S megszületett az ember, aki előtt hatalmas
méreteiben kibontakozott a teremtés története.
A magányos olvasó, mint a bűvár, félelem nélkül
szállt alá a mélységekbe, kezében dobogó szívével —
lépésről-lépésre haladt előre,
mindig a dolgok eredetét kutatva.
Farkasszemet nézett a szörnyekkel
és kristálytisza agyában egyetlen gondolat élt:
megváltoztatni a világot.*

*Ó, mily roppant vállalkozás! Kövesd
a magárahagyott úttörőt
töprengéssel töltött nappalaiba
és a gondolkodás álmatlan éjszakáiba —
napsütés nem cirógatja és messze voltak
a csillagok. Rohanó felhővel társalgott csak,
meg a fájdalom évszakaival —
ezek meghitt barátai gyermekora óta,
(s bár feje őszbe csavarodik,
örök, hűséges kísérői.)*

*Harc a fájdalom, harc a butaság ellen!
A mélységeknek e szívéig józan
vándora ismerte a felfedezés izgalmas
kalandjának nagyszerű mámorát.
Nem botorkált, mint avajjáró az új,
ismeretlen utakon, amelyeknek
ő adott nevet. Kövesd a férfit,
aki sohasem szédült le a mélybe
és nem tűnt el a fellegek között.
Járása nem volt a holdkóros öntudatlan lépte,
jövételére csodák riadtak,
s szemének látnoki tekintete
halálra sebezte a titkot.*

Mikor járt ember lába ilyen magabiztosan a földön?

BOLDOG BALÁZS fordítás